



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De s[e]c[und]o articulo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

tum se timere dñi q̄ malevunt creatur̄
z donis dei. qz de his districtā redditu/
ri sūt rōem. **Uñ Chuso. sup Dat. In**
die illo nihil ē. qd̄ rñdeam? vbi celū et
t̄ra z aq̄ sol et luna dies z noctes z mū/
dus cor? stabit aduersus nos in testimo
niū peccator̄ nostroz. **Et si omnia tace/
rent:** tamē ip̄e cogitationes nostrez ipsa
opa specialit̄ stabūt añ oculos n̄ros ac
cusantes nos añ deū. **Dicere ap̄lo. Co**
gitationibz inuicē accusantium. Tertio
inducimur ex isto articulo ad cognitōez
humane dignitatis: qz deus oēs creatu
ras creauit p̄t̄ hoīez z subiecit eas ho/
mini. **Gen. i. Dominamini piscibz mar̄**
p̄s. Dia subiecit̄ sub pedibz ei. **Est**
ḡ hō tāte dignitatis q̄ debet p̄esse om
nibz creaturis z subesse deo.

De sc̄do articulo.
Et in iesum ch̄m filium ei? vñ
cum dñm n̄rm. **Istum secundū**
articulū describit̄ Iohes ap̄ls
etiā euāgelista. Qui post dictū b̄ti Pe
tri ap̄li adiungit. z in ihm xpm. zc. **Et**
quidē cōuenienter illi? articuli descriptio
fuit sibi data: cui maiestas verbi in cena
fuit reuelata. vt p̄sonam filij explicat̄ in
secūdo articulo fidei xp̄iane. **Qui postea**
dixit in euā. qd̄ scripsit In principio ēat
verbū. z verbū zc. **Et notandū q̄ b̄tus**
Ioannes in illo articulo primo dicit ie
sum qui interpretat̄ saluator. p̄ h̄ designa
tur q̄ ip̄e est q̄ vult oēs homines saluari.
Sc̄do dicit xpm. per hoc designat̄ q̄ n̄
solū est saluator. s̄ etiam magister. quia
ch̄s interpretat̄ vinctus. z vinctio docet d̄
omnibz. **¶ Pro quo sciēdū q̄ ma**
gister noster christus docz nos p̄mo hu
militeratem contra superbiā dicēs Dat
xi. Discite a me: qz mitis sum z humilis
corde Aug. de verbis dñi. sermone. xi.
Discite a me inquit dñs nō mūdū crea
re: nō visibilia z inuisibilia cūcta creare:
nō in isto mūdo mirabilia facere v̄l moz
tuos suscitare. sed qz mitis suz z hūilis
corde. Secūdo docet nos dilectionem

inimicorum contra inuidiam. **Dat̄b.**
¶ Diligite inimicos vestros: benefacite
his qui vos oderunt z orate p̄d̄ p̄sequē
tibus z calumniātibz vos: vt sitis fi
lij patris vestri qui in celis est. Tertio
docet nos orare z intenta oratione orare
z hoc est contra somnolentiā. Dat̄b.
xxvi. Vigilate z orate. ne intretis i tem
prarōez. Aug. Oratio tua locutio est
ad deum. Quādo legis: deus tibi loq̄
tur. quādo oras cum deo loqueris Au
g. in s̄mone. Oratio orāns est subsidi
um: deo sacrificium. demonibus autez
flagellum. Quarto docet temporalia
relinquere contra auariciā. Luce. i. 4.
Nisi quis renunciauerit omnibus que
possidet: non potest meus esse discipul?
Beda sup verba predicta. Discat iquā
renunciare omnibz z relinquere omnia
quia renunciare conuenit omnibz q̄ ita
licitevunt mundanis que possident. et
cum mente tendunt ad et̄na. Relique
re est tātūmodo p̄fectorum qui z omnia
tp̄alia postponunt. z solis et̄nis inhiāt.
Quinto docet operari opa bona z me
ritoria contra accidiā. Iohis. x. Op̄a
mini dum dies est. quia venit nox q̄ndo
nemo operari potest. Bern. de conside
ratione Si labor te terret merces iuicet
Unusquisqz eū s̄m suum p̄rium labo
rem mercedem accipiet. Leo papa in q̄
dā s̄mone. Non dormiētibus regnum
celorum puenit: nec ocio nec desidia toz
pentibus beatitudo et̄nitatis repromit
tif. Sexto docet tribulatōez z aduersi
litates patienter sufferre. Dat̄b. ¶ Si
quis te percusserit in ynā zc. Item Luc
xxi. In paciētia vestra possidebitis ani
mas vestras. Greg. super euan. Cū au
dieritis prelia. Patientia est aliena ma
la equanimit̄ perpeti. contra eū quoqz
qui mala irrogat nullo dolore moueri.
Septimo docet omnes peccatores pe
nitentiā agere. Dicit Dat̄. Nisi peni
tentiā egeritis. Augustin. de verbis
domini sermone. Ai. Tempus quo nō

penitemus vertitur nobis in iudicium
tota enim vita est tempus penitendi. **S**e
quitur filius eius unicus. **U**bi debemus cre
dere quod christus est unigenitus et verus fi
lius dei. et quod fuit cum patre eternaliter. et
quod est alia persona a patre. et quod est unus na
ture et substantie cum patre. **S**equitur
dominus nostrum. **U**bi sciendum quod libent de
bemus eum habere pro domino. **P**rimo: quia est no
bilis. **L**u. i. Altissimi filii per spiritum. **M**agnus
dominus et laudabilis nimis. et magnitu
dinis eius non est finis. **S**ecundo. quia
mansuetus: ergo agnus nominatur. **J**ohannis
propheta ubi dicit. **J**oannes baptista **E**cce ag
nus dei. **E**saie. 53. **T**anquam ovium coram
tondente se obmutescit. **T**ertio quia fortis
ad prelegendum et liberandum nos a malo per
deum protectorem vite mee a quo trepidabo.
Quarto: quia nos creavit. per spiritum. **I**pe fecit
nos: et non ipsi nos. **I**nsuper nos redemit
proprio sanguine suo. **A**p. 1. **E**mpertio est pro
cio magno. **Q**uinto. quia largus est ad remu
nerandum servos suos. **A**ug. libro. 22
de civitate dei. **I**pe deus erit finis desi
deriorum nostrorum quod sine fine videbit sine
fastidio amabitur. sine fatigatioe lauda
bitur. **I**tem **A**ug. in eodem libro. **Q**uod deus
preparavit diligentibus se: fide non capit. spe
non attingit. charitate non comprehendit
desideria et vota transgreditur. acquiri potest
mari non potest.

Quod deus articulo.
Ubi preceptum est de spiritu sancto natus
ex maria virgine. **H**ic articulum
ponit **J**acobus maior frat. **J**o
annis qui fuerunt filii zebedei **I**n quo ar
ticulo ponit duas distinctas veritates:
Primam de christi precepto: cum dicit. qui
conceptus est de spiritu sancto. **S**ecundam de
eius benedicta natiuitate: cum subdit. natus
est **M**aria virgine. **U**bi sciendum est quod non so
lum necessarium est christiano credere fili
um dei: sed etiam necessarium est credere
eius incarnationem per quam nobis visibi
lis apparuit. **B**aruch. iij. **P**ost hec in
teris visus est: et cum hominibus conversatus est.

Quod deus articulo.
Ubi preceptum est de spiritu sancto natus
est. **R**espondet quod postquam angelus **S**abru
el fuit missus ad virginem maria. ut ha
beret **L**u. i. **E**t maria credidit et consen
sit: tunc spiritus sanctus superuenit in eam. et eam
sanctificavit et fecundavit et formavit in in
stanti de purissimo sanguine virginis ma
rie. **C**eterum alij dicunt de purissimis humo
ribus eius corpus christi. et in eodem instans
ti in quo formatum est corpus creata est et ani
ma ex nihilo. et in eodem instanti coniu
cta est corpori organizato **E**t illa duo cor
pus et anima simul mox fuerunt deitativum
ta in dei filij persona. **I**tem sciendum est in **H**er
nani de firmaria quod tota trinitas illam in
carnationem operata est. quia opera trinitatis
ad extra sunt indivisa. **N**am ibi fuit po
tertia patris: quod statim corpus formavit
et animam creavit. et illa duo divinitati uni
uit in illo momento cum dixit. **E**cce an
gilla domini. hoc non potuit facere potentia
alicuius creature. quia omnis creatura in sua
operatione requirit tempus sicut firma
mentum requirit diem ut moueatur ab or
iente in occidentem: luna ad complemen
tum sui cursus requirit mensem. sol inte
grum annum. homo in determinato tem
pore formatur in utero matris. **I**n con
ceptione autem christi operata est potentia pa
tris. quia in instanti conceptio completa fu
it. **I**tem operata est ibi sapientia filij. quia
ibi corpus suum optime disposuit et omnia
membra decenter ornavit. per spiritum. **S**pecio
sus forma per filij hominum. **I**tem operata est
gratia spiritus sancti qui conceptionem illam
mundam ab omni peccato reddidit **Q**uod
non est factus in aliquo puro homine. **L**icet
enim aliqui nati sunt sine peccato et sanctifi
cati in utero matris. **S**icut beata virgo
maria **J**oannes baptista. hieremias. tamen
in peccato originali sunt concepti. et per modum
nem seminalē descenderunt ab **A**dam.
Christus autem non solum natus sed etiam
conceptus fuit sine peccato. **A**ug. **S**olus
redemptoris est esse sine peccato **H**ec
Her. d. str. sup. symboli **I**tem **Q**uod deus